

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

ปัญหาทางกฎหมายในการพัฒนาเทศบาลพื้นที่ชายแดน

กรณีศึกษาการเปลี่ยนแปลงฐานะเทศบาลเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ชื่อผู้เขียน

ประisan เทพสาร

หลักสูตร

นิติศาสตรมหาบัณฑิต (กฎหมายมหาชน)

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร. มนตรี รูปสุวรรณ

รองศาสตราจารย์ ดร. พูนศักดิ์ ไวยสารวจ

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์มุ่งที่จะศึกษาปัญหาทางกฎหมายในการพัฒนาเทศบาลพื้นที่ชายแดน ศึกษาเฉพาะกรณีการเปลี่ยนแปลงฐานะเทศบาลเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยศึกษาแนวคิดทฤษฎี และกฎหมายในการเปลี่ยนแปลงฐานะเทศบาล เพื่อให้ได้แนวทางแก้ไขปัญหาทางกฎหมายในการพัฒนาพื้นที่ชายแดน อันเนื่องมาจากพื้นที่ชายแดน เป็นพื้นที่ติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน เป็นพื้นที่แหล่งชุมชนที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจการค้า และมีความสำคัญต่อความมั่นคงของประเทศ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสร้างความเข้มแข็ง และความพร้อมให้แก่เทศบาลพื้นที่ชายแดน ให้มีศักยภาพที่เอื้อประโยชน์ต่อเศรษฐกิจการค้าชายแดน อันจะส่งผลต่อประชาชนในท้องถิ่น และเศรษฐกิจของประเทศไทยและต่อกลุ่มประเทศเพื่อนบ้านในเขตแนวทางชายแดน การเปลี่ยนแปลงฐานะของเทศบาลให้สูงขึ้นตามแนวพื้นที่ชายแดนจะเป็นการพัฒนาระบบเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนให้พื้นที่เทศบาลด้วย

จากการศึกษาพบว่าในปัจจุบันกฎหมายที่ใช้บังคับกับท้องถิ่นจะเป็นกฎหมายที่กำหนดอำนาจหน้าที่ของท้องถิ่นในรูปแบบเดียวกัน ไม่ว่าจะเป็นองค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลหรือองค์กรบริหารส่วนตำบล โดยมีส่วนที่แตกต่างกันเฉพาะลำดับชั้นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดให้ขึ้นอยู่กับจำนวนประชากร และจำนวนรายได้ ซึ่งไม่เหมาะสมกับพื้นที่บางพื้นที่ ที่มีลักษณะเฉพาะและแตกต่างจากพื้นที่โดยทั่วไป เช่น พื้นที่ตามแนวเขตชายแดน อันเป็นพื้นที่ที่

ติดต่อกันกับประเทศไทยเพื่อนบ้าน และมีความสำคัญในด้านการลงทุน ระบบการขนส่ง และธุรกิจ ค้าขาย ฯลฯ การศึกษาวิเคราะห์ทั้งบัญชีของกฎหมายนี้จึงศึกษาถึง แนวคิด และรูปแบบของ ท้องถิ่นเทศบาลเพื่อให้เหมาะสมกับพื้นที่ชายแดน โดยให้มีศักยภาพที่เอื้อประโยชน์ต่อเศรษฐกิจ การค้าชายแดน

จากการศึกษาพบปัญหาว่าเทศบาลพื้นที่ชายแดน ที่จะยกฐานะให้สูงขึ้นไม่สามารถ ดำเนินการได้อันเนื่องมาจากการจำนวนประชากรไม่เหมาะสม หลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามที่กฎหมาย กำหนด และในเทศบาลบางแห่งครอบคลุมที่กำหนดไว้ แต่ขาดสภาพบังคับทางกฎหมาย ต่อผู้ มีอำนาจตัดสินใจ อันเนื่องจากปัจจัยภายในขององค์กร โดยผู้เขียนได้เสนอแนะแนวทางเพื่อให้มี มาตรการทางกฎหมายต่าง ๆ ในการแก้ไขปัญหาการยกฐานะของเทศบาล เพื่อให้มีความเหมาะสม ในพื้นที่ชายแดน คือ แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2552 โดยบัญญัติข้อความเพิ่มเติมไว้ในมาตรา 10 และ มาตรา 11 ให้เทศบาลที่มีพื้นที่ติดกับ ชายแดนในระยะทางไม่เกินยี่สิบกิโลเมตรเป็นเทศบาลครบทันที โดยกำหนดให้วันที่ 1 มกราคม ของปีเป็นวันที่จะเปลี่ยนแปลงฐานะและเป็นวันนับจำนวนราษฎร และกำหนดรายได้ที่เป็นจำนวน เงินที่ชัดเจน และกำหนดให้มีสภาพบังคับทางกฎหมายดังเช่นการประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การยกฐานะของสุขาภิบาลเป็นเทศบาล โดยให้มีสภาพบังคับโดยอัตโนมัตินับแต่ปีงบประมาณปี ถัดไป นอกจากนี้การให้อำนาจแก่ประชาชนในเขตเทศบาลที่มีจิตความสามารถเพียงพอตามเกณฑ์ ที่กฎหมายกำหนด เข้าชื่อเพื่อเสนอให้กระทรวงมหาดไทยดำเนินการพิจารณาสั่งการให้เทศบาลนั้น ดำเนินการเปลี่ยนแปลงฐานะ

นอกจากนี้ ผู้เขียนได้นำหลักการพัฒนาพื้นที่อย่างยั่งยืน นำมาใช้เป็นประโยชน์ต่อพื้นที่ ชายแดน โดยเสนอแนะให้มีรูปแบบการบริหารการปกครองท้องถิ่นพิเศษ (เมืองชายแดน) ซึ่ง กำหนดให้มีเขตปกครองครอบคลุมทั้งตัวอำเภอในพื้นที่ ที่ติดกับชายแดน โดยให้ยุบ หรือรวม องค์กรปกครองท้องถิ่นรูปแบบอื่นทั้งหมดในพื้นที่นั้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการเสริมสร้าง ศักยภาพเทศบาลพื้นที่ชายแดนให้เป็นพื้นที่เศรษฐกิจ และเหมาะสมกับเมืองชายแดน อันเป็นประตู สู่การลงทุน และการค้าในอนาคตต่อไป

คำสำคัญ: การพัฒนาเทศบาลพื้นที่ชายแดน / การเปลี่ยนแปลงฐานะเทศบาล

Thesis Title Legal Issue in the Development of Border Municipality in the Case of Enhancing Municipality for Sustainable Development

Author Prathan Thepsan

Degree Master of Laws (Public Law)

Supervisory Committee Assoc. Prof. Dr. Montree Roopsawan
Assoc. Prof. Dr. Poonsak Vaisamruaj

ABSTRACT

The objective of this thesis is to study the problem in law part in developing border municipal area and to study in case of the change in state of municipality in order to be sustainable development. The thesis studies theory and law of changing state of municipality in order for finding problem solving solution in law part in developing border area. Because borderland is the connection point to neighbor countries and community where is important to commerce and economy as well as country public security. Therefore it is very necessary to build up the strength and readiness for ... so they can have capabilities that support and promote border commerce and economy of local community of both Thailand and neighboring countries. Upgrading in the state of municipality along the borderline is the sustainable economic development for municipality.

From the study, we found that law mandated in local is the law which determine the authority in the same way, whether Provincial Administrative Organization, municipality or Subdistrict Administrative Organization, the difference is just only rank of Department of Local Administration that determined to depend on the quantity of population and income. These are not suitable for some area where is unique and difference from the others such as border areas where connect to neighbor countries and is important in investment, transportation system and

commercial trading etc. Therefore this analysis and studying of this law study about concept and format of local municipalities to be suitable for border areas by having potential to support border trade.

From this study, we found that border area municipalities cannot be raised the state due to inadequate quantity of population following to principles and conditions of government. In some area follows to principles and conditions but cannot be public sanction in law due to internal factor of organization.

We suggested the way to have standard of law in solving the problem in case of raising the state of municipalities to be suitable to border area. That is correcting the act of municipalities legislation 1953 corrected to 2009 (13rd edition) by adding the statement in unit 10 and 11. The statement is giving permission to municipalities which connect with border area not farther than 20 kilometers can be raised the state to be city municipalities immediately. By determination on January 1 is the day to raise the state and the day to collect the quantity of population and determine the income as the definite amount of money and determine to be public sanction in law same as notification of Ministry of Interior in case of raising sanitation district to be municipality automatically since next budget year. Besides giving the authority to people in municipalities which have potential enough following to determined principles and conditions. In order to present to Ministry of Interior for consideration to give permissions to the municipalities to raise the state.

Besides we took the principles of permanent development to use for border area by suggestion to have the format of Department of Special of Local Administration (border city) which determine the area include district which connect to border area. By cutting out or reunite all form of local administration in that area in order to strengthen potential of border municipality to be economic area and suitable to border city where is the gate of investment and trade in future.

Keywords: Developing border municipal area / The changing in state of municipality